11 обіцянок Голови НБУ Кирила Шевченка: що вдалося за рік

20 липня 2020 року. Промова Голови

CASE Ukraine

Промова Голови НБУ Кирила Шевченка з нагоди Представлення Голови НБУ Президентом України

20 лип. 2020 16:39

Шановний пане Президенте, шановний пане Прем'єр-міністре, Ваші високоповажності, шановні пани міністри, колеги.

Перш за все – я вдячний за такі гарні слова від вас, пане Президенте. Для мене особисто – це честь бути обраним Головою Національного банку України. Хочу подякувати Вам особисто та Верховній Раді за виявлену довіру. І запевняю, що незабаром ви побачите новий рівень взаємодії.

Сьогодні парламент, уряд та Національний банк можуть і мають стати єдиним механізмом розбудови національної економіки. Ми маємо разом створити сприятливі умови, зокрема монетарні та пруденційні, для стійкого економічного зростання. Без ефективно вибудованого діалогу між нами досягнути цього неможливо. **Я зроблю все, що від мене залежить, для підвищення впливу центробанку у сфері підтримання національної економіки України та підвищення якості життя українців.**

Національний банк України буде залишатися послідовним і продовжуватиме виконувати свої зобов'язання перед громадянами, бізнесом та державними органами і, партнерами.

- Хочу вас запевнити ще раз, що Національний банк залишиться незалежною інституцією. Рішення й надалі будуть ухвалюватися професійно та економічно обґрунтовано. Обіцяю, колеги, що ми залишимося технократами. Цей здобуток попередніх реформ має бути збережений.
- Національний банк продовжить політику ефективної співпраці з міжнародними фінансовими організаціями та іноземними інвесторами. Я вірю, що за п'ять років Україна цілком реально може стати регіональним фінансовим хабом, куди будуть прагнути вкладати довгострокові кошти інвестори з усього світу.
- НБУ й надалі підтримуватиме виконання основних напрямів Стратегії державних банків. Сьогодні реформа корпоративного управління держбанків – одна з найуспішніших в Україні. Саме завдяки цій реформі державні банки стали найефективнішими установами фінсектору. Подальша ж реалізація Стратегії сприятиме посиленню конкуренції, яка на тлі монетарної політики НБУ сприятиме здешевленню кредитів для бізнесу й населення.

> **Головне для НБУ – забезпечувати макроекономічну стабільність та стійкість фінансового сектору (як банків, так вже і небанківських фінустанов)**

За час карантину банківська система підтвердила свою міцність. І значну роль у цьому відіграла ефективна регуляторна політика Національного банку. Однак коронакриза ще не минула повністю.

Сьогодні наші з вами зусилля мають зосередитися на підтриманні української економіки. На досягнення цієї мети мають працювати інструменти і монетарної, і пруденційної політики Національного банку.

Ми, як Національний банк, маємо разом створити необхідні умови для розвитку кредитування реального сектору економіки. Сьогодні одним із основних драйверів росту кредитного портфеля є споживче кредитування, яке для банків достатньо легкий інструмент, але не створює позитивного ефекту для економіки й населення.

Тож, яким я бачу способи сприяння розвитку кредитування?

- НБУ має допомогти збалансувати портфелі банків. З одного боку, необхідно посилити роботу зі зниження частки проблемних кредитів у банківській системі та покращення якості кредитних портфелів банків. З іншого боку – обмежити використання довгострокових цінних паперів, які банки купують, використовуючи вільну ліквідність, замість кредитування підприємств.
- Водночас НБУ має продовжувати політику зниження облікової ставки, яка зрештою призведе до здешевлення кредитів для кінцевого споживача, для кінцевого бенефіціара – позичальників банків.
- Ми можемо зробити дуже багато для того, щоб у цей непростий період коронакризи знизити тиск на банки. Наприклад, необхідно переглянути питання ефективності кредитних канікул. Адже в умовах збільшення неплатежів за кредитами в банків зв'язані руки в частині більш активної видачі доступних кредитів.

Ці кроки дозволять підприємства реального сектору економіки отримати підтримку – кредитну підтримку.

Колеги, я впевнений, що нам до снаги ці завдання. Для мене, коли йдеться про ефективність команди, визначальними є такі загальновідомі й перевірені історією принципи – професійність, знання та вміння. Як банкір з 25-річним досвідом, я вам скажу – у світі фінансів немає нічого важливішого та дорожчого за репутацію. Це і є мій дороговказ на наступні сім років.

Дякую

11 обіцянок Голови НБУ

#	Цитата
1	**Національний банк залишиться незалежною** інституцією.
2	**Рішення** й надалі **будуть ухвалюватися професійно** та економічно обґрунтовано.
3	Обіцяю, колеги, що **ми залишимося технократами**.
4	Національний банк **продовжить політику ефективної співпраці з міжнародними фінансовими організаціями** та іноземними інвесторами.
5	Я вірю, що за п’ять років **Україна цілком реально може стати регіональним фінансовим хабом**, куди будуть прагнути вкладати довгострокові кошти інвестори з усього світу.
6	НБУ й надалі **підтримуватиме виконання основних напрямів Стратегії державних банків**.
7	НБУ має допомогти збалансувати портфелі банків. З одного боку, необхідно **посилити роботу зі зниження частки проблемних кредитів у банківській системі** та покращення якості кредитних портфелів банків.
8	З іншого боку – **обмежити використання довгострокових цінних паперів**, які банки купують, використовуючи вільну ліквідність, замість кредитування підприємств.
9	Водночас НБУ має **продовжувати політику зниження облікової ставки**, яка зрештою призведе до **здешевлення кредитів** для кінцевого споживача
10	Ми можемо зробити дуже багато для того, щоб у цей непростий період коронакризи знизити тиск на банки. Наприклад, необхідно **переглянути питання ефективності кредитних канікул**.
11	Ці кроки дозволять підприємствам реального сектору економіки отримати підтримку – **кредитну підтримку**.

1. Незалежність

#1. **Національний банк залишиться незалежною** інституцією.

Коментар: Формальних змін (повноважень згідно Закону про НБУ) не відбулося. Є побоювання втрати незалежності НБУ у риториці міжнародних партнерів

"But I can tell you that the objectives -- under the objectives for that program, the strengthening of the governance of the National Bank is there, is included. Improvements to the legislative and regulatory framework for bank supervision and resolution are included"

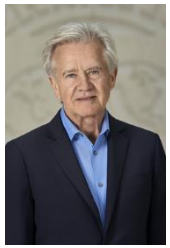

Gerry Rice, Director, Communications Department, IMF
/Transcript of IMF Press Briefing, June 10, 2021/

2. Професійність

#2. **Рішення** й надалі **будуть ухвалюватися професійно** та економічно обґрунтовано.

Коментар: наприкінці червня стало відомо про конфлікт всередині НБУ та про публічні звільнення менеджерів із аргументацією, що НБУ відходить від стандартів професійності.

«Для нас надкритичними є такі речі:

- *прозоре прийняття та своєчасне оформлення рішень*
- *незалежна робота колегіальних органів регулятора, в першу чергу, наглядових комітетів*
- *невтручання у наглядові процеси як ззовні, так і зсередини*
- *своєчасна і неупереджена комунікація регулятора з приводу його рішень*
- *автономія департаментів у формуванні своєї професійної позиції.*

Ми вважаємо, що на сьогодні НБУ далеко відійшов від цих стандартів»

Олександр Бевз, директор Департаменту ліцензування

3-6. Технократія, співпраця, держбанк

#3. Обіцяю, колеги, що **ми залишимося технократами**.

#4. Національний банк **продовжить політику ефективної співпраці з міжнародними фінансовими організаціями** та іноземними інвесторами.

#5. Я вірю, що за п’ять років **Україна цілком реально може стати регіональним фінансовим хабом**, куди будуть прагнути вкладати довгострокові кошти інвестори з усього світу.

#6. НБУ й надалі **підтримуватиме виконання основних напрямів Стратегії державних банків**.

7. Непрацюючі кредити

#7. НБУ має допомогти збалансувати портфелі банків. З одного боку, необхідно **посилити роботу зі зниження частки проблемних кредитів у банківській системі** та покращення якості кредитних портфелів банків.

Частка непрацюючих кредитів за групами банків

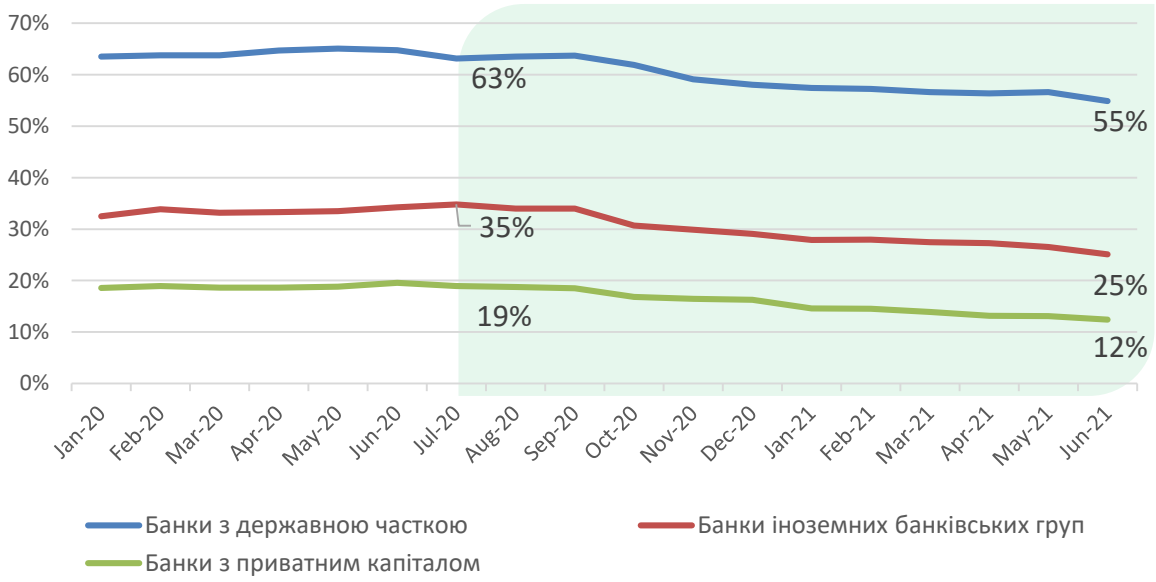

Джерело: НБУ

8. ОВДП

#8. З іншого боку – **обмежити використання довгострокових цінних паперів**, які банки купують, використовуючи вільну ліквідність, замість кредитування підприємств.

Коментар: З 1 липня 2020 до 1 червня 2021. Працюючі кредити +87 млрд грн (+16%), ОВДП +86 млрд грн (+18%)

Кредити та ОВДП в банківській системі, млрд грн

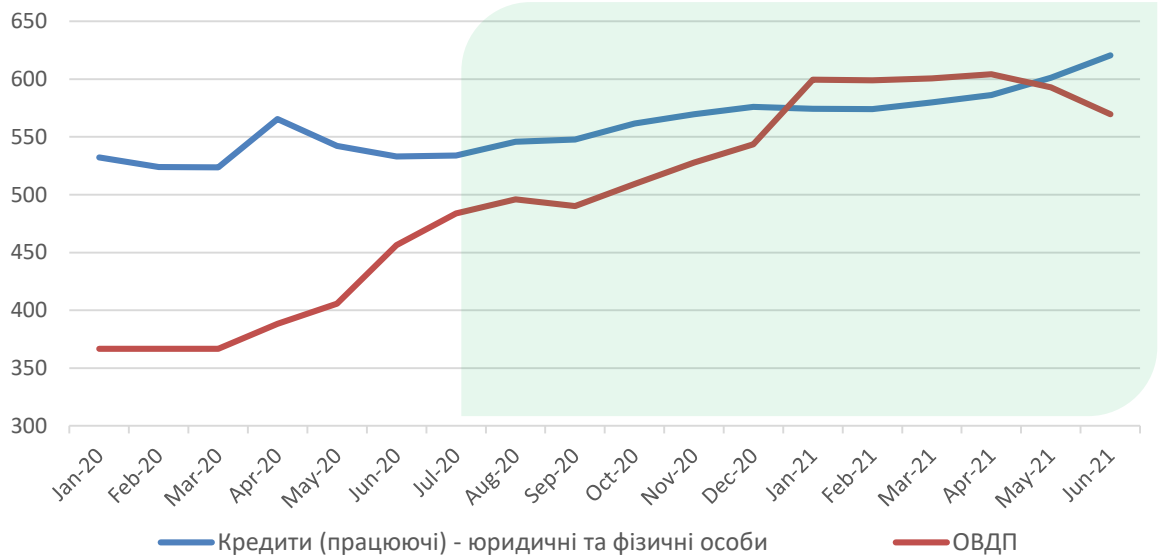

Джерело: НБУ

9. Ставка

#9. Водночас НБУ має **продовжувати політику зниження облікової ставки**, яка зрештою призведе до **здешевлення кредитів** для кінцевого споживача

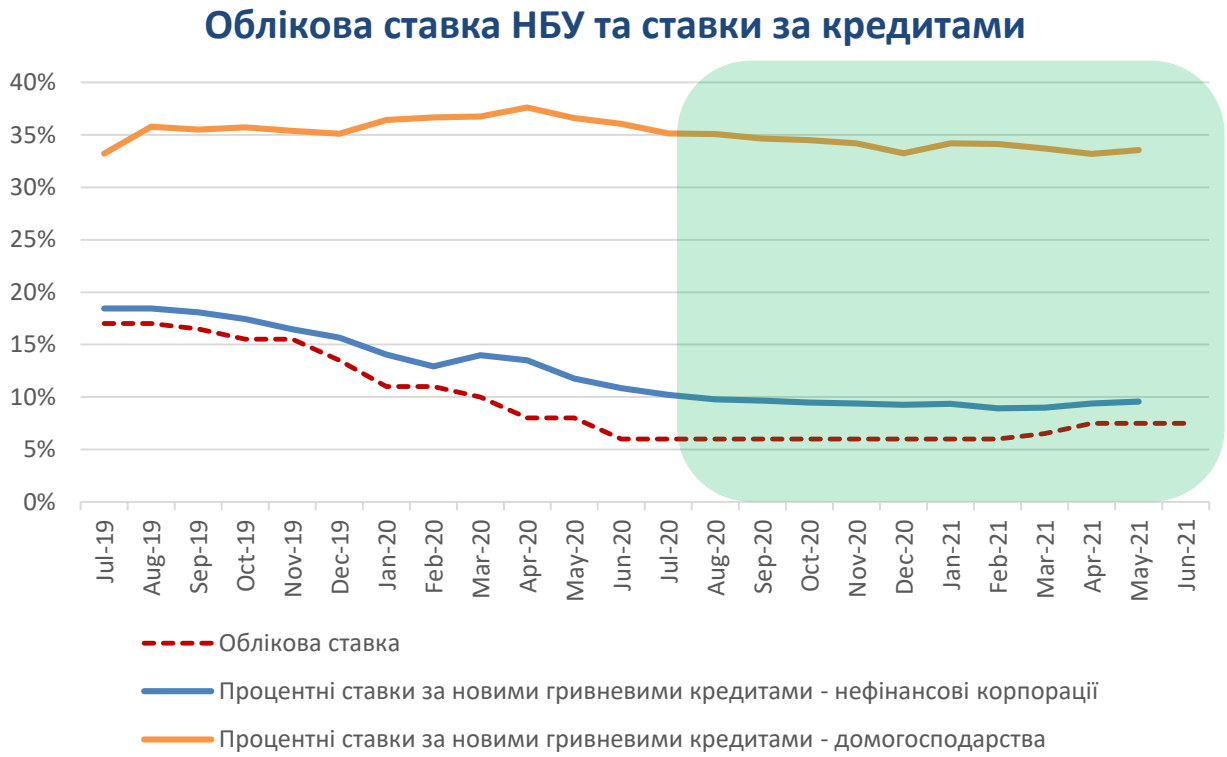

Джерело: НБУ

10. Канікули

#10. Ми можемо зробити дуже багато для того, щоб у цей непростий період коронакризи знизити тиск на банки. Наприклад, необхідно **переглянути питання ефективності кредитних канікул**.

Коментар: 21 грудня 2020 НБУ скасував дію Постанови#39 (пом'якшувала вимоги до реструктуризації кредитів та ін). Проте окремі норми, що послаблювали вимоги до оцінки ризиків, було збережено - до травня/липня 2021 року.

Разом з тим було скасовано дію Постанови#46 (від 2 квітня 2020) та інших нормативних актів, що послаблювали або відтерміновували вимоги до банків, зокрема, вимогу проводити стрес-тестування.

Зовнішнє (з боку НБУ) стрес-тестування банків разом із перевіркою якості активів було відновлено у 2021 році.

11. Кредитування

#11. Ці кроки дозволять підприємствам реального сектору економіки отримати підтримку – **кредитну підтримку**.

Джерело: НБУ

11 обіцянок Голови НБУ: Резюме

Виконано/виконується	4	#6 Підтримка Стратегії держбанків; #7 Зменшення непрацюючих кредитів; #10 Кредитні канікули; #11 Кредитна підтримка бізнеса
Частково виконується	2	#1 Незалежність; #9 Ставка як інструмент зниження вартості кредитів
Не виконується	3	#2 Професійність ухвалення рішень; #4 Ефективна співпраця з МВФ; #8 Обмеження використання цінних паперів
Невідомо/ неможливо оцінити	2	#3 Технократія; #5 Україна як регіональний хаб за 5 років
Всього	**11**	